

Małgorzata Jasińska, Alina Maciejewska
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Humanistyczny

Diagnoza a terapia w logopedii,
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
(3–4 czerwca 2016 r.)

W dniach 3-4 czerwca 2016 roku odbyła się czwarta konferencja logopedyczna, którą zorganizował Ośrodek Logopedyczny Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach przy współpracy z Siedleckim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Logopedycznego. Partnerem konferencji była także siedlecka Fundacja „Żółty Latawiec”. Patronat honorowy objęli: Jej Magnificencja Rektor Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach dr hab. Tamara Zacharuk, prof. nzw. UPH, oraz Polskie Towarzystwo Logopedyczne. Patronat medialny sprawowało natomiast Katolickie Radio Podlasie.

Temat *Diagnoza a terapia w logopedii* okazał się ważny i ciekawy. Mieliśmy przyjemność gościć osoby ze świata nauki, wielu uznanych specjalistów i praktyków. Przez dwa dni przedstawiano wyniki badań naukowych, debatowano między innymi o roli języka w kształtowaniu i badaniu umysłu człowieka, problemach związanych z diagnozą logopedyczną w różnych zaburzeniach mowy, trudnościach w stawianiu diagnoz oraz o pułapkach, jakie pojawiają się w wyniku konieczności ich stawiania. Zwracano uwagę na potrzebę uwzględniania w procedurze diagnostyczno-terapeutycznej wiedzy interdyscyplinarnej i najnowszych wyników badań z zakresu różnych specjalności logopedycznych. Wskazano także na nowe wyzwania diagnostyczne, przed którymi staje współczesny logopeda. Uczestnicy konferencji, licznie zgromadzeni logopedzi (nie zabrakło psychologów i pedagogów oraz rodziców), mieli możliwość wysłuchania ponad trzydziestu wystąpień, zapoznania się z komunikatami prezentowanymi w formie plakatów, uczestniczenia w warsztatach.

Wystąpienia rozpoczął wykład prof. dr. hab. Stanisława Grabiasa: *Język a diagnozowanie umysłu*. Kolejne referaty dotyczyły: diagnozy słyszenia funkcjonalnego w planowaniu edukacji dzieci i młodzieży z uszkodzonym słuchem – referat wygłoszony przez prof. dr. hab. Kazimierę Krakowiak (KUL, Lublin), stymulacji rozwoju językowego dzieci dwujęzycznych i problemów językowych dzieci bilingwalnych – referaty prof. dr. hab. Jagody Cieszyńskiej-Rożek i prof. dr. hab. Marty Korendo (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), roli i sposobów uwzględniania sprawności komunikacyjnych w diagnozie i terapii logopedycznej – referat prof. dr. hab. Jolanty Panasiuk (UMCS, Lublin/UWM w Olsztynie), diagnozy lateralizacji słuchowej u osób z zaburzeniami mowy – referat prof. dr. hab. M. Kurkowskiego (UMCS/Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Kajetanach).

Problemy klasyfikacji błędów w piśmie były tematem referatu doc. Marii Przybysz-Piwko (Uniwersytet Warszawski), a zagadnienia dotyczące motorycznych uwarunkowań niektórych aspektów przetwarzania języka u dzieci z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego referowała dr Olga Przybyła (Uniwersytet Śląski, Katowice), natomiast o roli analogii w rozwoju mowy i potrzebie uwzględniania kompetencji logiczno-językowej w diagnozowaniu sprawności językowych przekonywała dr hab. Alina Maciejewska (UPH, Siedlce).

Nie zabrakło tematów związanych z problemami diagnozy i terapii w określonych zaburzeniach mowy i propozycji metodologicznych.

Dr Marzena Kurowska (Uniwersytet Warszawski) poruszyła problemy diagnozy dzieci z zaburzeniami w rozwoju mowy i języka uwarunkowanymi korowo, dr Mariola Sidor (Szkoła Podstawowa w Niemcach) zaprezentowała językowy model niepełności mowy jako jeden ze sposobów diagnozowania jąkania.

Dr Wojciech Lipski (UMCS, Lublin) zaproponował funkcjonalną diagnozę i terapię autyzmu w oparciu o werbalne zachowania sprawcze. Problem diagnozowania jako formę etykiety poruszyła dr Marzena Kryszczuk (UPH w Siedlcach), zwracając w swoim referacie uwagę na konsekwencje posługiwania się wybranymi przez logopedę terminami, które wynikają z konotacji semantycznych tychże terminów. Dr Marzena Lisowska pokazała problem diagnozowania dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu z perspektywy rodzica.

W grupie najmłodszych badaczy zaprezentowały się: mgr Sofia Kamińska (Uniwersytet Wrocławski) z analizą dylematów diagnostycznych i terapeutycznych dziecka ze specyficznym zaburzeniem językowym i mgr Kamila Dębińska-Gustaw (UMCS, Lublin) z propozycją metodologiczną badania sprawności językowych dzieci wstępujących do szkoły oraz mgr Sylwia Filipczak (UMCS, Lublin), która przedstawiła dynamikę objawów afatycznych, bazując na studium przypadku pacjentki po urazie czaszkowo-mózgowym i operacji neurochirurgicznej krwiaka lewej okolicy czołowo-ciemieniowo-skroniowej. Znaczenie hortiterapii w oddziaływaniach neurologopedycznych w oparciu

o autorską koncepcję projektową ogrodu zaprezentowali mgr Aleksandra Matyjasek i inż. arch. krajobrazu Rafał Matyjasek.

Zaproszeni goście mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach naukowo-szkoleniowych: *Dobór materiału językowego w rozwijaniu świadomości językowej uczniów z trudnościami w pisaniu. Refleksje polonisty i logopedy* (doc. Maria Przybysz-Piwko, Uniwersytet Warszawski); *Małe dziecko nie mówi... – między diagnozą a terapią logopedyczną* (mgr Elżbieta Dejryng-Pogonowska, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łukowie); *Ziemia niczyja – diagnoza i terapia logopedyczna dysfagii neurogennych u osób dorosłych. Możliwości i ograniczenia z punktu widzenia neurologopedy praktyka* (mgr Katarzyna Zaraś, ZSRN w Konstancinie Zdroju); *Twój umysł w mojej głowie, czyli o teorii umysłu u osób dotkniętych zaburzeniami ze spektrum autyzmu* (mgr Dariusz Sienkiewicz, Fundacja „Żółty Latawiec” w Siedlcach).

Czas sesji plakatowej został wykorzystany do prezentacji prac: mgr Renaty Biardzkiej (Fundacja „Żółty Latawiec”) – *Gdy słowa brakuje... Kilka uwag o AAC*, mgr Ewy Dzieciół-Chlibiuk (UPH) – *Myślenie abstrakcyjne a kompetencja językowa osób z niepełnosprawnością słuchową*, dr Aldony Kocyły-Łukasiewicz (UPH) – *Sprawność narracyjna studentów z uszkodzonym słuchem*, mgr Aldony Nowickiej – *Model pracy z dzieckiem afatycznym*, mgr Joanny Sterny i mgr Olgi Trochimiuk (UPH) – *Demencja – walka o lepszą jesień życia* oraz mgr Adrianny Urban (UPH) – *Pętla w afazji akustyczno-mnestycznej* i dr Justyny Urban-Jędrzejewicz (UPH) – *Mutyzm wybiórczy w terapii logopedycznej*, które wywołały dyskusję na temat najnowszych metod diagnozy i terapii logopedycznej, potrzeb praktyków logopedów i wyzwania, przed jakimi staje współczesna logopedia.

Atrakcją konferencji był występ Grupy „MOGE” – zespołu śpiewającego w języku migowym, który tworzą studenci niedosłyszący. Oni też (z udziałem wszystkich uczestników) odśpiewali *sto lat* Pani Profesor Kazimierze Krakowiakowej z okazji obchodzonego w tym roku jubileuszu. Z serca płynące życzenia składaliśmy Pani Profesor ze wzruszeniem.

Przed gronem znakomitych gości zasłużone nagrody za inicjatywę powołania Studenckiej Poradni Logopedycznej i pełną poświęcenia pracę odbierały z rąk Prorektora i Prodziekanów UPH studentki filologii polskiej ze specjalności język polski z logopedią.

Niespodzianką dla uczestników, ale też okazją do poznawania oryginalnego sposobu rejestrowania wystąpień, były prace mgr Eweliny Protasewicz. Nasza koleżanka w trakcie sesji plenarnej wykonywała plakaty – mapy treści wybranych referatów (zob. zdjęcie).

Obecność wydawnictw z bogatym asortymentem pomocy, podręczników, publikacji pozwalała zebranych na uzupełnianie zasobów gabinetów logopedycznych.

Przez dwa dni słuchano, spierano się, radzono, dyskutowano tak intensywnie, że trudno było zakończyć obrady w planowanym czasie.

*

Nie wiedzieliśmy wówczas, że gościmy po raz ostatni Panią doc. Marię Przybysz-Piwko. Dla logopedów z naszego Oddziału była nie tylko cenioną badaczką, ale też dla wielu z nas (znanym ze studiów logopedycznych na Uniwersytecie Warszawskim) znakomitym nauczycielem akademickim, promotorką prac dyplomowych. Dla części była niezwykle Koleżanką, dla wielu po prostu osobą ważną, bliską sercu. Ujmowała nas wszystkich ciekawością i dociekliwością badawczą, nieustanną fascynacją człowiekiem, światem. Bardzo dziękujemy za zainteresowanie naszymi sprawami zawodowymi i życiowymi, za pasję, z jaką wygłaszała referaty i prowadziła warsztaty, dziękujemy za obecność. Upodobały sobie Panią Marię (Pani Docent chętnie i łatwo „skracła” dystans) obiektywy naszych studentów – po konferencji okazało się, że była najczęściej fotografowaną osobą. W podsumowaniu obrad usłyszeliśmy też od Pani docent Marii Przybysz-Piwkowej ważne i cenne dla nas słowa o tym, że nasze konferencje (Pani Docent uczestniczyła niemal we wszystkich) są zawsze ciekawe, pełne dyskusji, świeżości, zaangażowania uczestników, interesujących gości. Niezwykle ucieszyły nas i zapadły w pamięci słowa, że tworzymy już środowisko naukowe, ciekawy zespół.

Pani Docent, Pani Mario, Marysiu – DZIĘKUJEMY